

NASIONALE SENIOR CERTIFIKAAT-EKSAMEN
NOVEMBER 2018

REKENINGKUNDE: VRAESTEL I

NASIENRIGLYNE

Tyd: 2 uur

200 punte

Hierdie nasienriglyne is opgestel vir gebruik deur eksaminators en hulp-eksaminators van wie verwag word om almal 'n standaardiseringsvergadering by te woon om te verseker dat die riglyne konsekwent vertolk en toegepas word by die nasien van kandidate se skrifte.

Die IEB sal geen bespreking of korrespondensie oor enige nasienriglyne voer nie. Ons erken dat daar verskillende standpunte oor sommige aangeleenthede van beklemtoning of detail in die riglyne kan wees. Ons erken ook dat daar sonder die voordeel van die bywoning van 'n standaardiseringsvergadering verskillende vertolkings van die toepassing van die nasienriglyne kan wees.

VRAAG 1 VERVAARDIGING

Verwys na die Inligtingsboekie vir inligting aangaande Hammond Huts.

- 1.1 Voltooi die Aantekening oor Tasbare Bates soos dit in die Staat van Finansiële Posisie soos op 30 Junie 2018 sou verskyn het. Jy kan die berekeningsblokke hieronder gebruik om jou berekening te doen, maar skryf jou finale antwoord in die Aantekening langs die vraagtekens (?).

Voertuigwaardeverminderingsberekeninge

Nuut	Totaal
$300\,000 \times 15\% \times 3/12 = 11\,250$	$1\,400\,000 \times 15\%$ $= 210\,000 + 11\,250$ $= (221\,250)$

Masjineriewaardeverminderingsberekeninge

Waardevermindering van ou masjinerie verkoop	Waardevermindering van masjinerie nie verkoop nie
$(700\,000 - (270\,000 - 33\,300)) \times 15\%$ $= 69\,495$	$(120\,000 - 18\,000 - 15\,300)$ $86\,700 \times 4/12 \times 15\% = 4\,335$
Totale waardevermindering vir jaar	Opgehoopte waardevermindering aan einde van jaar
$69\,495 + 4\,335 = 73\,830$	$270\,000 + 73\,830 - 37\,635$ OF $270\,000 + 73\,830 - (18\,000 + 15\,300 + 4\,335) = 306\,195$

Vervreemding van masjinerie

Vervreemding
$120\,000 - (18\,000 + 15\,300 + 4\,335) = 82\,365$ OF $120\,000 - 37\,635 = 82\,365$

	Voertuie	Masjinerie
Drawaarde op 1 Julie 2017	₹980 000	550 000
Koste	1 400 000	₹820 000
Opgehoopte waardevermindering	₹(420 000)	(270 000)
BEWEGINGS		
Byvoegings	₹300 000	–
Vervreemdings (120 000 – 18 000 – 15 300 – 4 335)	–	₹(82 365)
Waardevermindering	₹(221 250)	₹(73 830)
Drawaarde op 30 Junie 2018	1 058 750	₹393 805
Koste	1 700 000	₹700 000
Opgehoopte waardevermindering	(641 250)	₹(306 195)

- 1.2 Voltooi die Aantekening oor Direkte Arbeid soos dit op 30 Junie 2018 sou verskyn het:

Lone ($7\,500 \times 12 \times 2$)	180 000
Bonus ($25\,680 \times 5/3 \times 2/5$)	17 120
Mediesefondsbydraes ($38\,400 \times 60\% \times 2$)	46 080
WVF-bydrae ($180\,000 \times 1\%$)	1 800
	245 000

- 1.3 Voltooi die Aantekening oor Fabrieksboekoste soos dit op 30 Junie 2018 sou verskyn het:

Indirekte materiaal ($14\,500 + 20\,700 - 17\,200$) $\times 4/9$	8 00
Waardevermindering op masjinerie *geen punt indien totale waardevermindering gebruik is nie, maar word gegee indien waardevermindering op masjinerie geïdentifiseer is*	73 830
Versekering ($4\,680 \times 3/12$)	1 170
	83 000

- 1.4 Bereken die koste van klaarprodukte geproduseer gedurende die jaar geëindig 30 Junie 2018:

Beginvoorraad van klaarprodukte	54 000
Koste van klaarprodukte gedurende die jaar geproduseer (uit PKS)	482 000
Eindvoorraad van klaarprodukte	(32 000)
Koste van klaarprodukte verkoop/koste van verkope	504 000

- 1.5 Voltooi die Produksiekostestaat vir die jaar geëindig 30 Junie 2018:

Direkte/Primêre koste (860 × 400)	344 000
Direkte materiaal (344 000 – 245 000)	99 000
Direkte arbeid	245 000
Fabrieksbokoste	83 000
Totale vervaardigingskoste	427 000
Goedere-in-bewerking (1 Julie 2017)	220 000
	647 000
Goedere-in-bewerking (30 Junie 2018)	(165 000)
Koste van produksie van klaarprodukte	482 000

VRAAG 2 FINANSIËLE STATE

Verwys na die Inligtingsboekie vir inligting aangaande NDIV Beperk.

Alle berekeninge moet getoon word aangesien punte gedeeltelik daarvoor toegeken sal word. Jy kan die berekeningsblokke op die volgende bladsy gebruik om jou berekeninge te doen, maar jou finale antwoorde moet in die Staat van Omvattende Inkomste neergeskryf word. Die aantal reëls verteenwoordig nie die aantal inskrywings wat verlang word nie.

- 2.1 Voltooi die Staat van Omvattende Inkomste (Inkomstestaat) vir die jaar eindigende 28 Februarie 2018.

NDIV Beperk
Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar eindigende 28 Februarie 2018

Netto verkope (3 321 000 – 21 000)	3 300 000
Koste van verkope (2 214 000 – 14 000)	(2 200 000)
Bruto wins	1 100 000
Ander bedryfsinkomste	MOENIE BEREKEN NIE
• Huurinkomste (146 944 – 12 544)	134 400
• Korting ontvang (3 300 – 700)	2 600
• Voorsiening vir oninbare skuld aangesuiwer of verlaagde voorsiening (4 100 – 3 925)	175
•	
Bruto bedryfsinkomste	MOENIE BEREKEN NIE
Bedryfsuitgawes	MOENIE BEREKEN NIE
• Direkteursgelde	56 000
• Ouditgelde (30 000 + 21 000)	51 000
• Verbruiksgoedere (14 600 – 4 500)	10 100
• Oninbare skuld (1 500 + 6 500)	8 000
• Waardevermindering	19 255
• Handelsvoorraadtekort	21 300
• Verlies op verkoop van voertuig	3 479
• Voorraadverlies (25 000 × 40%)	10 000
Bedryfswins voor rente	MOENIE BEREKEN NIE
Rente-inkomste	0
Wins voor rente-uitgawe	MOENIE BEREKEN NIE
Rente-uitgawe (30 000 + 4 375)	(34 375)
Wins voor belasting	MOENIE BEREKEN NIE
• Belasting vir die jaar	(302 000)
Netto wins na belasting	MOENIE BEREKEN NIE

Berekeninge

Handelsvoorraadtekort	Rente-uitgawe
(185 000 + 14 000 – 25 000 – 152 700)	$370\,000 \times 3/12 \times 10\%$ $= 9\,250$ $335\,000 \times 9/12 \times 10\%$ $= 25\,125$ $= (34\,375)$
Huurinkomste	Wins/verlies op verkoop van bate
$12 \times 100 = 1\,200$ $1 \times 112 = 112$ $= 1\,312$ $146\,944 \times \frac{112}{1\,312} = 12\,544$	114 000 – 44 521 – 66 000 verlies

- 2.2 Voltooi die volgende Aantekeninge by die Finansiële State soos dit op 28 Februarie 2018 sou verskyn het. Alle berekeninge moet getoon word om gedeeltelik punte te verdien.

HANDELS- EN ANDER ONTVANGBARE REKENINGE	BEDRAG
Netto handelsdebiteure	MOENIE BEREKEN NIE
Handelsdebiteure (85 000 – 6 500) + 66 000 kar	78 500 of 93 500
Voorsiening vir oninbare skuld (78 500 × 5%) of 4 100 – 175	(3 925)
Opgelope inkomste (15 000 of debiteure vir versekering)	15 000
SAID (inkomstebelasting) (310 000 – 302 000 of + in handel en ander betaalbare)	8 000
	MOENIE BEREKEN NIE

HANDELS- EN ANDER BETAALBARE BEDRAE	BEDRAG
Handelskrediteure (99 000 + 3 200)	102 200
Vooruitontvange inkomste (146 944 – 134 400)	12 544
Opgelope uitgawes (21 000 + 4 375)	25 375
Aandeelhouders vir dividende (125 000 × 58c)	72 500
Korttermyn gedeelte van lening	35 000
	MOENIE BEREKEN NIE

- 2.3 Beide ouditgelde en direkteursgelde word as uitgawes in die Staat van Omvattende Inkomste gelys. Wat is die verskil tussen die rol van 'n ouditeur en die rol van 'n direkteur?

0	1	2
Leerder weet nie wat die rol van 'n ouditeur of direkteur is nie.	Leerder het die rol van óf 'n ouditeur óf 'n direkteur beskryf.	Leerder kan die verskil tussen 'n ouditeur en 'n direkteur duidelik beskryf.
Direkteur: Bestuur bedrywigheide van 'n maatskappy. Stel finansiële state op en bied dit aan.		
Ouditeur: Kontroleer finansiële state. Lewer verslag oor billike voorstelling in finansiële state.		

- 2.4 2.4.1 Wat was die tussentydse dividend per aandeel?

123 – 58 = 65 sent per aandeel

- 2.4.2 Gee een rede waarom jy dink die finale dividend was soveel minder as die tussentydse dividend.

Wins was laer as wat verwag is of dalk het hulle histories 58 sent en 65 sent per aandeel vir finale en tussentydse dividende betaal.

VRAAG 3 KONTANTVLOEISTAAT

Verwys na die Inligtingsboekie vir inligting aangaande Stubar Bpk.

- 3.1 Voltooi die Versoeningsaantekening tussen wins voor belasting en kontant uit bedrywighede gegenereer vir die jaar by die Kontantvloeistaat vir die jaar geëindig 30 September 2018. Jy kan die berekeningsblok onder die Versoeningsaantekening gebruik om jou berekeninge te doen, maar jou finale antwoord moet in die Versoeningsaantekening neergeskryf word.

1. Versoening tussen wins voor belasting en kontant uit bedrywighede gegenereer	
• Wins voor belasting ($648\,000 \times 100/72$)	900 000
Aansuiwerings ten opsigte van:	
• Waardevermindering	24 008
• Rente-uitgawe ($4\,166 - 2\,000$) $\times 12$	25 992
Bedryfswins voor veranderinge in bedryfskapitaal	950 000
Veranderinge in bedryfskapitaal:	(16 727)
• Afname in voorraad ($345\,000 - 310\,000$)	35 000
• Toename in handels- en ander ontvangbare rekeninge	(70 120)
• Toename in handels- en ander betaalbare bedrae	18 393
Kontant uit bedrywighede gegenereer	933 273

Berekeninge

Bereken handels- en ander ontvangbare rekeninge	Bereken handels- en ander betaalbare bedrae
$(117\,500 + 6\,280) - (45\,000 + 5\,520 + 3\,140)$	$(107\,000 + 4\,840 + 3\,333) - (91\,000 + 3\,225 + 2\,555)$

- 3.2 Bereken die volgende bedrae:

3.2.1 Dividende betaal

<p>Berekeninge</p> <p>$(120\,000 + 30\,000) \times 7c = 10\,500$</p> <p>$120\,000 + 30\,000 - 20\,000 \times 12c = 15\,600$</p> <p>$- 6\,000 - 26\,100 + 15\,600$</p>
Bedrag betaal: 16 500

3.2.2 Belasting betaal

Berekeninge $[252\,200 - 146\,792 - (900\,000 - 648\,000)] - 23\,584$
Bedrag betaal: 422 376

- 3.3 Voltooi die Kontantvloeï uit Finansieringsaktiwiteite-afdeling van die Kontantvloeïstaat vir die jaar geëindig 30 September 2018.

KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIWITEITE	
Terugbetaling van lening ($2\,000 \times 12$)	(24 000)
Opbrengs uit lening ($500\,000 + 24\,000 - 234\,000$)	290 000
Opbrengs uit aandele-uitgifte	174 000
Terugkoop van aandele ($20\,000 \times R7,50$)	(150 000)

VRAAG 4 BTW EN VOORRAAD**Verwys na die Inligtingsboekie vir inligting aangaande Shick Chicken.**

4.1 Bereken die randwaarde van die eindvoorraad op 30 November 2018.

$320 + 1\,050 - 1\,150 = 220 \text{ kg}$
 Die twee kwantiteite moet tot 220 optel
 Die twee pryse moet R85 en 82 wees.
 $110 \times 85 = \text{R}9\,350$ of $112 \times 85 = 9\,520$
 $110 \times 82 = \text{R}9\,020$ of $108 \times 82 = 8\,856$
 $\text{R}9\,350 + \text{R}9\,020 = \text{R}18\,370$

4.2 Bereken die koste van verkope vir die finansiële jaar.

Beginvoorraad	20 480
Aankope 27 360 + 31 200 + 13 120 + 11 050 Of 164 tekenings – 170 Trekkings – 1 530 (18 × R85) Terugsendings	81 030
Min: Eindvoorraad	(18 370)
Koste van verkope	83 140

4.3 Bereken die winsgrens wat Shick Chicken vir die finansiële jaar behaal het.

Verkope: $1\,150 \times 99 = 113\,850$
 Koste van verkope: 83 140
 $113\,850 - 83\,140 / 83\,140 = 30\,710 / 83\,140 = 36,94\%$

4.4 Watter twee voorraadbeheermaatreëls is in die lig van die tipe produk wat hulle koop en verkoop absoluut noodsaaklik om te voorkom dat moontlike regstappe teen hulle gedoen word?

- Moet verband hou met bevrore hoeders.
- Bespreek kwessies wat verband hou met verkoeling.
- Beleid op geen terugsendings op bevrore hoender.
- Die hoender moet bevrore gehou word in beide die onderneming en die vervoerproses.
- Die "verkoop teen"-datum moet op alle voorraad aangedui word.
- Etiketterming met korrekte bestanddele of Halaal.
- Het 'n kragopwekker in die geval van 'n kragonderbreking.
- Geen peutery met gewig nie.
- Voer steekproef op kwaliteit uit. Moet aan gesondheid en veiligheidsvereistes voldoen.

- 4.5 Gebruik slegs Inligting C om BTW te bereken. Omkring dan of dit aan SAID betaal of van SAID ontvang moet word. (Sommige bedrae kan sente insluit.)

Berekeninge Gaan groepering na
Openings verkope aankope terugsendings tekenings Kort ont slegte skuld $- 3\,100 + 2\,079 - 1\,547 + 214,20 + 23,80 + 448 - 140$ $= - 2\,022$ Afrikaanse antwoordskrifte kan +488 of -48 hê
2 022 verskuldig deur SAID afhangende van antwoord 2918 vir Afrikaans

Totaal: 200 punte